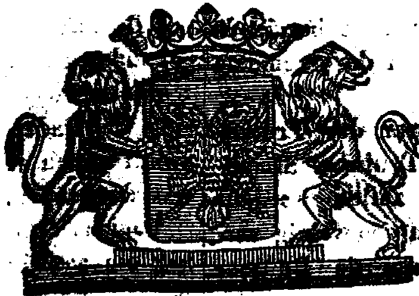
Aº. 1838. Nº. 139.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 20 November.

Bij deze Courant behoort een Vervolg.

De hervorming van ons Kiesstelsel.

I.

„*Quid facis, Oenone, quid arenae semina mandas,*
Non profecturis litora bubus aras;"

„Gij zaait in het zand"; zeide men ons, na de lezing onzer artikelen over de Staten-Generaal, waarin wij de noodzakelijkheid eener hervorming van ons kiesstelsel betoogden en regtstreeksche verkiezingen als hulpmiddel aanduidden. „Gij zaait in het zand; onze natie is te koel, te onverschillig omtrent hare staatsbelangen, om zich met staatkundige vragen in te laten; zoo lang het iedereen niet regtstreeks, niet dadelijk aangaat, meent hij, dat hij er zich niet mede te bemoeijen heeft, dat hij zijnen tijd beter kan besteden. Bewijs nog zoo handtastelijk dat onze vertegenwoordiging gebrekkig, ondoelmatig is, dat eene hervorming derzelve volstrekt vereischt wordt, — men zal u lezen, men zal zeggen: hij heeft wel gelijk; maar — het is tijd om naar de beurs te gaan; of wel: JAN, is de ombre-tafel klaar?"

Zekerlijk, er zijn van dien aard veel flaauwen in den lande. Velen, die zich verbeelden goede vaderlanders te zijn, zonder zich inderdaad eenigzins om 's lands zaken te bekommeren. Wel is waar zouden zij het zeer euvel nemen, wanneer men hun dit zeide; want zij verbeelden zich in vollen ernst zeer veel voor het vaderland over te hebben. Zij zeggen bij elke gelegenheid, dat Nederland een uitmuntend land is, de Nederlanders het braafste, vroomste volk van Europa; hetwelk zich dat volk, deszelfs instellingen en regering tot voorbeeld behoorde te nemen, enz. Dit alles doen zij voor het vaderland; daarin bestaat hunne vaderlandsliefde.

Maar dat de geheele bevolking uit dergelijke lieden zamengesteld zou zijn, dit kunnen wij niet gelooven.

Velen vooreerst hebben persoonlijk belang bij 's lands welvaart. Moge het een aantal effekten-handelaars slechts te doen zijn om voor het oogenblik hunne percenten te trekken; mogen zij elke botsing tusschen de vertegenwoordigers en de regering als eene slechte tijding beschouwen, en die als eene nationale ramp pogen voor te stellen; mogen de zoodanigen eene overeenstemming tusschen de kamers en regering, welke telkens nieuwe leeningen veroorzaakt en hun gevolgelijk telkens nieuwe winsten in den zak jaagt, als allerheilrijkst uitgalmen, — iedereen die daarbij, iedereen die bij de verarming der natie geen belang heeft, moet met leede oogen de schuld onophoudelijk zien aangroeijen en zich alzoo in niet verwijderde toekomst met telkens zwaardere belastingen of een staatsbankroet bedreigd zien. De grondeigenaars, de landbouwers, de geheele handelstand, fabrikanten en industriëlen, de geletterde standen, de middelstanden, kortom iedereen die bij het *status quo* niet meer wint dan verliest, moet orde in de finantiën, bezuiniging, en een werkdadig bestuur verlangen. Had onze regering de 24 artikelen, toen zij haar aangeboden werden, in 1831, aangenomen, iedereen had veel minder belastingen behoeven te dragen, vermits er alsdan 19 millioenen jaarlijksche uitgaven (*ƒ* 8,400,000 Belgisch aandeel in de schuld; en de eerste 5 jaren *ƒ* 11,000,000, thans 10,137,700 buitengewone uitgaven voor oorlog en marine) hadden kunnen worden bespaard. Te zeggen, dat die uitgaven geschied zijn zonder bezwaar der natie, is onzin, is de natie met open oogen voor den gek houden. Al zijn die millioenen uit de opbrengsten onzer Oostindische bezittingen gekomen, die opbrengsten hadden anders moeten worden besteed tot vermindering der lasten van de natie, tot verbetering onzer communicatiën, tot invoering van nuttige inrigtingen. De gevangenissen hadden kunnen worden verbeterd, menschlievende krankzinnigen-gestichten hadden de barbaarsche *dolhuizen* kunnen vervangen; voor onze lijdende medemenschen hadden gasthuizen daar, waar zij (onder anderen te Arnhem) niet bestaan, kunnen worden geopend, de armoede had meer kunnen worden gelenigd, nijverheid en handel krachtiger bevorderd, kunsten en wetenschappen hadden ruimer ondersteuning kunnen genieten; voor de genoegens der natie had ook iets kunnen worden gedaan, terwijl daarbij de ingezetenen, minder aan belasting opbrengende, iets voor slechte tijden, of hunnen ouden dag, of de toekomst hunner kinderen hadden kunnen besparen.

Dit alles zou eene andere zamengestelde vertegenwoordiging ons hebben kunnen bezorgen; dit alles kan ons nog door eene andere zamengestelde vertegenwoordiging worden verschaft. Is het te onderstellen, dat de natie voortdurend de oogen daarvoor sluiten of daaromtrent onverschillig blijven zal? Mag men niet veeleer verwachten dat zij, dienaangaande meer en meer ingelicht, daarvan meer en meer overtuigd, op grondwettigen weg het noodige doen zal, om eene hervorming der vertegenwoordiging te verkrijgen? Eene hervorming, waardoor vertegenwoordigers, niet alleen door de geldaristocratie en ambtenaren gekozen, de algemeene belangen krachtiger zou handhaven.

Verre van ons, iets tot het persoonlijk nadeel der leden van onze Tweede Kamer te willen zeggen. Wij gelooven, dat allen even belangeloos als kundig, even ijverig voor de nationale belangen als noodig om die te handhaven zijn. Wij gelooven ook, dat geen der tegenwoordige leden zich door het ontvangen van posten, hetzij voor zich of zijne nabestaanden, heeft laten afbrengen van de overtuiging dat het volk *behoefte* had aan de herziening zijner staatkundige instellingen; van de overtuiging dat de regering zich op eenen weg bevond die ten verderve leidde; van de overtuiging dat zij begrootingen voorstelde, die slechts in schijn bestonden, dat er aanzienlijke bezuinigingen konden worden bewerkstelligd, enz. enz. enz. Maar wij vragen slechts of het niet zeer mogelijk, zelfs waarschijnlijk zijn zou, dat in minder vroege tijden de vertegenwoordigers, door de geldaristocratie en bevoorregte standen gekozen, hun lidmaatschap van de kamer, als een middel beschouwden, om door eene schijnbare of bedreigde oppositie der regering posten af te dwingen, niet slechts voor zich zelven, maar voor al hunne nabestaanden? Het zou nog al de moeite waard wezen eene statistiek te leveren van de posten door de leden onzer kamer en hunne zonen, schoonzonen en neven bezeten. Mogt iemand lust gevoelen om daarvan eene lijst op te maken, wij zullen die gaarne plaatsen. Daaruit zou min of meer kunnen blijken met welke opofferingen de zware taak van sommige onzer vertegenwoordigers gepaard gaat.

RUSLAND.

Odessa, 2 *November*. Het eskader van den contre-admiraal *Artiukoff* is wederom uit Sebastopol hier aangekomen, en heeft het overschot van de 13de militaire afdeeling, welke hier werkzaam geweest is, naar de winterkwartieren overgebragt. Het eskader heeft zich weder naar Sebastopol begeven.

— Geloofwaardige brieven uit St. Petersburg, melden dat de regering, uit aanmerking der steeds belangrijker wordende Oostersche vraag, besloten heeft een groot officieel Fransch blad in het formaat van het *Journal des Débats* uit te geven. De heer *Ch. Durand*, uitgever van het *Journal de Frankfort* zou tot redacteur van het nieuwe Russische blad benoemd zijn.

Ten gevolge eener in het koningrijk Polen en in de westelijke gouvernementen ontdekte zamenzwering, waarvan een der hoofden *Simon Konarski* benevens velen zijner eedgenooten te Wilna in hechtenis verkeeren, heeft de keizer bevolen dat er beslag zou worden gelegd op al de roerende en onroerende goederen der deelnemers. De betrokkene personen worden opgenoemd, zij zijn ten getale van 15, bijna allen personen uit de eerste standen.

NOORD-AMERIKA.

Te Boston heeft zich een damesgenootschap gevormd onder den titel: *The anti-young-mens-standing-at-the-church-door-society*, hetwelk tegengaan wil, dat de jonge lieden aan de kerkdeuren blijven staan, om de vrouwen en meisjes die uit de kerk komen aan te gapen.

DUITSCHLAND.

Uit Frankfort schrijft men, in de Pruissische *Staats-Zeitung*: Wij zouden heden niet reeds weder op de Hollandsch-Belgische aangelegenheid terug komen, ware het niet dat een gedeelte der dagbladen in de laatste dagen wederom menigerlei berigten aangaande de Londensche conferencie medegedeeld hadden, hetwelk gedeeltelijk onjuist, gedeeltelijk volstrekt onwaar is. Voor zoo ver wij weten, hebben de leden der conferencie nog bijna dagelijks gesprekken over de Hollandsch-Belgische zaak, hetgeen ten minste bewijst, dat de mogendheden eene zoo spoedig mogelijke beslechting des geschils wenschen.

— Mevrouw van *Montaran*, die zich vroeger reeds door eene belangwekkende beschrijving van sommige Italiaansche steden, met name Rome, Napels en Venetië bekend gemaakt heeft, heeft onlangs eene [illegible] reis uitgegeven, die zeer spoedig door eene tweede oplaag gevolgd werd. [illegible] beschrijving der [illegible] van Heidelberg [illegible] hare soort zijn. [illegible] daarentegen schijnt [illegible] zijn bezoek aan den Rijn uitgaf zijnen [illegible]

te hebben. Niettegenstaande vele opgaven die hem door eene bevriende hand te Frankfort medegedeeld werden, heeft hij zich aan de vreemdste verwarringen en dwalingen schuldig gemaakt.

— Uit Maintz schrijft men dat de uitgediende manschappen der Pruissische garnizoenstroepen eerstdaags naar het binnenste van Pruissen afmarcheren en door een even sterk getal rekruten vervangen zullen worden. De uitzigten op het behoud van den Europischen vrede zijn zoo weinig verduisterd, dat er aan eene versterking der bezettingen van de Duitsche bondvestingen niet meer gedacht wordt.

Hannover, 13 *November*. Als de dagbladen in den laatsten tijd van *belastingweigeringen* spreken, die na nieuwjaar te vreezen staan, zij slechts aangemerkt, dat, trots het schrikkelijk klinkende woord, de zaak niets dan eene hoogst eenvoudige en in haren vorm gansch wettige, volstrekt regelmatige handeling ten doel heeft. — De vechtpartijen tusschen de verschillende regimenten van ons garnizoen duren steeds voort.

(*Köln. Zeit.*)

OOSTENRIJK.

Weenen, 9 *November*. De ontruiming van Ancona en de legatiën door de vreemde troepen is besloten. Frankrijk heeft aan het dezerzijds geuit verlangen toe gegeven, en de termijn dezer voor Europa's vrede wederherstellende handeling is tusschen den 20sten en 30sten dezer maand bepaald.

PRUISSEN.

De Keulsche courant verklaart de geruchten, die er omtrent het in staat van beleg verklaren van Keulen in omloop zouden geweest zijn, voor volstrekt ongegrond, en vraagt of de Amsterdamsche bladen, die er gewag van maakten, de Pruissische stad ook met Madrid hebben verward.

— Volgens eenen brief uit Keulen, voorkomende in de *Allgemeine Zeitung*, mogt er in genoemde stad een soldaat op zijnen post met steenen doodelijk gewond zijn.

— Volgens brieven uit St. Petersburg, te Berlijn ontvangen, zouden er in de Russische hoofdstad verscheidene personen in hechtenis genomen zijn, naar het schijnt om staatkundige redenen. (*Allg. Zeit.*)

ENGELAND.

Londen, 14 *November*. De heer *May*, consul-generaal der Nederlanden, is heden morgen van hier naar Holland vertrokken, overbrenger zijnde van het antwoord der conferencie aan het Hollandsch gouvernement.

FRANKRIJK.

Particuliere correspondentie. *Parijs*, 16 *November*. De aanspraak van den koning der Belgen, het antwoord der Staten-Generaal aan den koning der Nederlanden; de troonrede van de koningin van Spanje op den 8sten dezer gehouden; de omstandigheden van Portugal, — alles duidt aan, dat de rust van Europa ver af is van gevestigd te wezen. De benoeming van leden uit Limburg en Luxemburg tot president en vice-presidenten van den senaat is eene omstandigheid, welke eene vijandelijke strekking der vergadering schijnt aan den dag te leggen.

Ondertusschen, zegt men, dat de heer *Thiers* een koerier uit Italië aan den raads-president heeft geëxpedieerd; dat dezelve de ontruiming van Ancona zoude ontraden, en dat er diensvolgens ministersraad gehouden is.

Sommige dagbladen zijn onvergenoegd, dat noch de koning der Belgen, noch de koningin van Spanje speciaal van Frankrijk hebben gesproken.

Men had gewenscht dat koning *Leopold*, bij de zinsnede, waarbij hij gezegd heeft, dat de belangen van Belgien met standvastigheid en moed zouden worden voorgestaan, gevoegd had; dat hij in dezen op de medewerking van Frankrijk, zijn magtigen bondgenoot, rekenen konde; dit stilzwijgen schijnt een bewijs op te leveren dat alles afgedaan is, en dat Frankrijk zich de zaak niet vermag aan te trekken.

Men vindt, ook vreemd dat *Christina* geen woord heeft gerept van de woelingen van Madrid, die, zoo korte dagen vóór de opening der vergadering der cortes, het in staat van beleg stellen der hoofdstad noodzakelijk maakten, noch van de te Valencia, Arragon en Murcia plaats vindende bloedige tooneelen.

— Een ongelukkig voorval, heeft eergisteren avond, het gedeelte der stad, waarin het paleis Tuileriën gelegen is, in rep en roer gebragt. De *Moniteur Parisien* geeft van deze gebeurtenis, op de navolgende wijze, kennis:

» In den voorleden nacht is een man doodgeschoten in de straat *van Rivoli*, tegen over de straat *van den 29en Julij*, door een schildwacht binnen den tuin der Tuileriën geplaatst. Oogenblikkelijk in het hôtel *van Wagram* gebragt, in de straat *Rivoli*, heeft Dr. *Cruveilher* hem dood gevonden.

» Volgens de ons gesuppediteerde inlichtingen, schijnt het, dat deze man, na den schildwacht te hebben beleedigd, en denzelven meermaals op de grofste wijze te hebben getergd, zich aan het hek heeft vastgehouden, alsof hij over hetzelve wilde klimmen. Na te vergeefs dien man te hebben bevolen om heen te gaan, heeft de soldaat deszelfs geweer op hem gelost."

» Onderscheidene getuigen hebben van deze daadzaken getuigd. Na dat oogenblik, hebben de civile en militaire autoriteiten niet opgehouden alle de noodige navorschingen in te winnen ten einde tot de kennis der stipte waarheid, omtrent dit treurig geval, te geraken."

» De naam van den schildwacht is *Belabre*. Hij is oogenblikkelijk aangehouden en in de gevangenis der Abdij overgebragt."

Hoe het ook zij, dit toont aan, dat al de tegenspraken van de ministeriële dagbladen wegens de strenge *consignes* in en om de Tuilerien, en het overal zetten van schildwachten met scherp geladen geweren, maar weinig waarde hebben.

Volgens eene andere lezing zoude die man zich hebben opgehouden bij het hek om aan eene natuurlijke behoefte te voldoen. Op de aanmerking van den schildwacht dat hij weg moest gaan, zoude deze een onbehoorlijk antwoord hebben gegeven, waarop de schildwacht zijn schot op hem gelost heeft. Het was slechts tien uur en deze volkrijke straat was nog vol met menschen. De geheele buurt was op de been; de commissaris van politie van het kasteel, de kolonel *de Castre*, en eene menigte adjudanten kwamen, in het hôtel de Wagram. De 800 man, welke de Tuilerien bewaken, zoo wel als al de manschappen der nabij gelegene kazernen, zijn een groot gedeelte van den nacht in het geweer gebleven; talrijke groepen scholen bijeen.

— De prins *van Metternich* heeft aan den Oostenrijkschen gezant in Zwitserland eene nota gezonden, waarbij hij gelast wordt van het directoir-federaal te verlangen de expulsie van alle staatkundige gerefugiëerden, welke zich op het Helvetische grondgebied bevinden.

Men herinnert zich het *conclusum* van 1836, hetwelk door onderscheidene mogendheden aan Zwitserland is opgedrongen; het is krachtens dit stuk, dat de prins *van Metternich* heden de verwijdering en de afwijzing van alle staatkundige gerefugiëerden eischt.

De Parijsche dagbladen varen hevig uit tegen deze nieuwe vorderingen, en beschuldigen het Fransche gouvernement, door deszelfs handelingen in de zaak van *Lodewijk Napoleon* den weg te hebben gebaand, langs welken men de vrijheid van Zwitserland wil krenken.

— Sedert 1o. Januarij, zijn in Frankrijk afgedrukt 5430 boekwerken in het fransch, engelsch, duitsch, spaansch, portugeesch, enz. enz., alsmede 863 platen of lithographien.

— De Madridsche dagbladen van den 8sten melden, dat de arrestatien aldaar voortgaan, en dat dezelve reeds 250 in getal zijn. Onderscheidene dagblad-schrijvers, de rijke kapitalist *Covian*, de generaal *Linau*, *Cavanillas*, gewezen raadsheer, *Ibanez*, gewezen thesaurier, de marquis de *Torrealta*, en onderscheidene andere edelen en oud ambtenaren, welke men vermoedt den Carlisten toegedaan te zijn, maken een deel van deze gevangenen uit, welke vervoerd zijn naar het fort San Francisco.

— Bij eene dagorder, te Teruel op den 1sten November uitgevaardigd, heeft *van Halen* de provincien van Valencia, Aragon en Murcia in staat van beleg verklaard. Al de opbrengsten dier provincien moeten strekken voor het leger van het centrum, zoo mede de belastingen, welker bedrag in de kas van dat leger in kontanten moeten worden gestort.

De raden van *répresailles* werden in werking gehouden; te Valencia alleen bevinden zich 400 gevangenen.

BELGIE.

Brussel, 17 *November*. Het ontwerp van adres van de kamer der vertegenwoordigers is van den navolgenden inhoud.

» De natie kon niet twijfelen, of Uwe Majesteit zoude, ten aanzien van onze geschillen met Holland, in de gevoelens deelen, welke haar bezielen. Zij wist, dat Uwe Majesteit de regten en de belangen des lands met volharding en moed zoude verdedigen. Maar deze schitterende verkondiging der nationale gedachte, welke van uwen troon is uitgegaan, was wel geschikt, om den geestdrift op te wekken, welke aan uwe woorden is te beurt gevallen. Door ons deze eenstemmigheid tusschen de regering en het land te openbaren, heeft zij ons gezegd, welke onze kracht is.

» Deze regten zijn zoodanig, dat elke natie dezelve moet vorderen; hare eenheid, de onschendbaarheid van haar grondgebied, berusten op die aloude nationaliteit, welke het Belgische volk in 1830 slechts op nieuw herwonnen heeft.

» Deze regten werden in 1831 miskend, en indien België tegenover de rampen, welke toen Europa bedreigden, in de smartelijkste opofferingen heeft toegestemd, was het slechts onder de uitdrukkelijke voorwaarde van eene *onverwijlde* uitvoering, door de vijf mogendheden gegeven, en welke ons van allen verderen tegenspoed zoude bevrijd hebben, maar de mogendheden zijn voor de vervulling van dezen waarborg teruggedeinsd; en het Hollandsch gouvernement, wel verre van tot voorwaarden toe te treden, welke aan het land en aan Uwe Majesteit afgedwongen waren, heeft verkozen dezelve te verwerpen en op den tijd te speculeren, ten einde de gebeurtenissen in het voordeel van deszelfs zaak te doen keeren.

» Zich te onderwerpen aan de harde voorwaarden van een gelegenheidstractaat, hetwelk gedurende vele jaren door eene tegenpartij wordt geweigerd, is geenszins de verbindtenis aangaan om daarvan bij uitsluiting en zonder eenige tijdsbepaling al de nadeelige kansen te verduren. De onverwijlde uitvoering, welke eene der voornaamste voorwaarden van het tractaat was, en waardoor alleen België zich in de harde noodzakelijkheid had kunnen bevinden, om deszelfs grondgebied te zien verbrokkelen, zoowel door de schuld van Holland, alsook door de lijdzaamheid der bemiddelende mogendheden niet plaats gehad hebbende, zijn de zaken omtrent dit punt niet meer in derzelver geheel gebleven; sedert, heeft de tijd tusschen

ons en onze landgenooten van Luxemburg en Limburg zoodanig innige banden gevestigd, dat men dezelve niet zoude kunnen verbreken, zonder te miskennen al, wat het heiligste in het regt der volken is, maar de woorden van Uwe Majesteit hebben ons reden gegeven te gelooven, dat het voornemen, om ons eene schuld op te leggen, welke wij niet hebben aangegaan, om onze provinciën te verbrokkelen, en de sedert eeuwen bestaande vereeniging harer inwoners te verbreken, nog niet opgegeven was. Desniettemin zijn de dwalingen, welke in de verdeeling van de schulden van het koningrijk der Nederlanden hebben plaats gehad, tegenwoordig onttegenzeggelijk, terwijl eene ondervinding van acht jaren heeft aangetoond, dat de oude en innige betrekkingen van Limburg en Luxemburg met de andere Belgische provinciën het geluk van alle uitmaakte, zonder den vrede van eenige streek in Europa te verstoren.

» Sinds vier eeuwen is Luxemburg met België vereenigd; de Belgische revolutie heeft niet hare vereeniging met de andere provinciën bewerkt, zij heeft dezelve slechts gehandhaafd. Deze provincie, hoewel met den naam van groothertogdom bestempeld, is nimmer als een Duitsche staat geregeerd. De organieke en openbare besluiten van het gouvernement der Nederlanden hebben de negen zuidelijke provinciën gevestigd, overeenkomstig derzelver vroeger bestaan, zonder eenig onderscheid ten aanzien van Luxemburg daar te stellen. België heeft niets bij derzelver grenzen gevoegd. Het heeft zich afgescheiden van de noordelijke provinciën; het heeft eenen koning gekozen voor zich zelven, het heeft erkend de militaire regten der Duitsche bondsvergadering, welke de eenigste exceptionele regten zijn, die op het grondgebied der Nederlanden bestonden, het heeft dezelve erkend, zoodanig als ze sedert vijftien jaren in werking waren.

» De provincie Limburg is binnen hare tegenwoordige grenzen bepaald, krachtens de tractaten; de oude *enclaves* zijn tegen andere verwisseld, welke in Holland gelegen waren.

» België is derhalve door geenen geest van uitbreiding bestuurd geworden; thans nog wil het slechts medeburgers behouden, welke aan hetzelve door eene langdurige gemeenschap verbonden waren.

» Indien, in het te verwachten eindtractaat billijke geldoffers, onafhankelijk van ons wettig aandeel in de staatsschuld der Nederlanden, noodig waren, zijn wij gereed in dezelve te bewilligen, om bewijs te geven van vredegezindheid, maar Holland moet afzien van allen geest van bemagtiging van bevolkingen, die met België willen vereenigd blijven, en waarvan de afkeer voor Holland zelf eene duurzame bron van belemmeringen zou zijn.

» De mogendheden, Sire! zullen, wij vertrouwen zulks, de regtvaardigheid van onze zaak beseffen. Frankrijk zal zijne bescherming niet weigeren aan België, dat dezelfde instellingen heeft, en er door zoo vele banden aan is verknocht; het zal zijne zedelijke kracht niet veronachtzamen, die het op den duur zou kunnen verliezen, indien zelfs die volken, welke het naast aan zijne grenzen liggen, een stelsel moesten ondergaan, aan hetwelk de herinneringen, de gebruiken en de nationale gevoelens, welke de menschen onderling verbinden en het ware volkenregt uitmaken, volstrekt vreemd zijn. Groot-Brittanje, met hetwelk België evenzeer door naauwe banden vereenigd is, zal niet vergeten, dat het van onze nationaliteit talrijke voordeelen plukt.

» Wij zijn gereed, Sire! toe te treden tot schikkingen, die met onze eer en onzen tegenwoordigen toestand overeenkomen; wij zijn gereed om in den schuldenlast, die op Holland drukt, meer dan ons aandeel te dragen, maar indien een misbruik van magt strekken mogt, om medeburgers van hun vaderland te berooven, die niet willen ophouden Belgen te zijn, dan zouden wij ons nog naauwer om den troon van Uwe Majesteit gesloten houden; dan zouden wij voor geene opofferingen ter verdediging van het rijk terug deinzen, en wij zouden ons ontslagen rekenen van verantwoordelijkheid voor de gebeurtenissen, geschikt tot uitputting van het openbaar crediet, met behulp van hetwelke alleen onze opregte wenschen, om met onze nabuurs van het noorden eenen duurzamen vrede te sluiten, kunnen verwezenlijkt worden.

» De goede krijgstucht onzer troepen, derzelver vordering in den krijgshandel, en de vaderlandsche geest, die hen bezielt, toonen aan, wat wij van hen voor de handhaving onzer regten te wachten hebben. De behoeften van het leger zullen een onderwerp zijn van onze ijverige zorg.

» Met voldoening, Sire! hebben wij vernomen, dat tusschen Uw gouvernement en verschillende buitenlandsche magten, nieuwe betrekkingen zijn aangegaan. De verdragen van handel en scheepvaart met Frankrijk en de Ottomanische Porte, even als de andere verdragen, op welke Uwe Majesteit ons doet hopen, zullen met al de aandacht, die zij verdienen, overwogen worden. Wij vertrouwen, dat in het eindtaactaat met Holland, de vaart op de Schelde tegen alle belemmering zal worden verzekerd. De krachtdadige voortzetting der openbare werken, in het bijzonder der groote onderneming van den spoorweg, doet ons de hoop koesteren, dit nationale werk binnen weinige jaren voltooid te zien, en de negotiatie der leening, bepaald bij wet van den 25sten Mei laatstleden, zal, terwijl zij meer en meer de gevestigdheid van ons crediet, en het vertrouwen, dat hetzelve inboezemt, schraagt, tot de bereiking van deze uitkomst bijdragen. Het volk waardeert de uitwerkselen der onlangsche wet, omtrent de organisatie der Jury, en de zorgen van het gouvernement van Uwe Majesteit en de gewestelijke besturen, voor al de instellingen van weldadigheid. De goede uitkomsten, uit den naijver betrekkelijk het onderwijs en de opvoeding der jeugd voortgesproten, worden algemeen bekend. De wetten, betreffende het lager en middelbaar onderwijs en die omtrent de verbeteringen in het hooger onderwijs, zullen onze ernstige aandacht bepalen.

» Wij achten ons gelukkig, Sire! kennis te dragen, dat de ingewonnen narigten, omtrent de opbrengsten van den oogst zoodanig zijn, dat zij de ontstane vrees voor de duurte der granen doen vervallen. De voortgaande ontwikkeling van landbouw, handel, nijverheid, visscherij en scheepvaart; de vorderingen der wetenschappen, der letteren en der kunsten, getuigen van de weldaden, welke België dagelijks plukt van zijne nationaliteit, en werken mede tot versterking der vaderlandsliefde.

» Sire! De Kamer van vertegenwoordigers zal de wetten, die haar zijn aangekondigd, met naauwgezetheid onderzoeken, en Uwe Majesteit kan staat maken op hare medewerking, tot al de maatregelen, welke door de behoefte des rijks gevorderd worden."

— Blijkens de jongste begrootingswetten, is het bedrag der middelen geraamd op 99,527,856 frs. en de uitgaven op 99,502,982.37 frs.

— Het antwoord van vorst *Leopold* op het adres van den senaat is als volgt:

»Ik ontvang steeds met zelfvoldoening de uitdrukking van de gevoelens van den senaat, en voornamelijk in omstandigheden, waar het de grootste belangen des lands geldt.

«Uwe opregte medewerking heeft mij nog nimmer ontbroken; ik vind in die overeenstemming, en in de gehechtheid, welke de natie mij betoont, de belooning voor mijne onophoudelijke zorgen, om haar geluk te bevorderen."

NEDERLANDEN.

Amsterdam, 18 *November*. De Londensche *Globe* van jl. Donderdag bevat in zijn beursberigt het volgende:

De troonrede van Koning *Leopold* heeft eenige teleurstelling verwekt, bij hen, die op iets stelligs, nopens de hangende onderhandelingen, gerekend hadden; anderen willen daarin eenen oorlogzuchtigen toon ontwaren, doch wij gelooven ten onregte, vermits daarin blootelijk het voornemen wordt uitgedrukt, om in het status-quo te blijven.

Holl. fondsen zijn ten gevolge dezer troonrede hier ⅛ pCt. gevallen. Wij vernemen, dat voor twee dagen aan den koning van Holland nieuwe voorstellen zijn verzonden, en dat, tot na het ontvangen van zijn antwoord, niets verder gedaan kan worden. Vermoedelijk zal koning *Leopold* tot geene nieuwe schikkingen toetreden, zonder vooraf de inwilliging der Belgische kamers erlangd te hebben, zoodat de eindschikking noodwendig nog eenigen tijd zal worden vertraagd, daar beide partijen zich vrij hardnekkig toonen. Belgische fondsen blijven als gisteren.

— Wij vernemen dat Z. Exc. de minister van financiën, bij resolutie van 7 dezer, N°. 13, onder anderen heeft te kennen gegeven dat, — hoezeer de invoering der nieuwe wetgeving met den 1sten October ll. in betrekking tot 's rijks privilegiën voor de directe belastingen een geheel veranderden staat van zaken doet te gemoet zien, en het alzoo onraadzaam voorkomt de voorschriften op deze materie verder uit te breiden, dan de speciale gevallen, die de loopende of vroegere diensten mogten opleveren, noodzakelijk zouden maken, — de minister echter deswege in het algemeen nog wel kon doen opmerken, dat, zonder de roerende goederen te hebben verkocht, ter conservatie van het vak voor de personele belasting en het regt van patent aan het rijk toekomende regt van legaal verband, hypothecaire inschrijvingen *kunnen* genomen worden; doch dat daarvan geen regel kan of moet worden gemaakt.

Dat er echter in geen geval autorisatie moet worden verleend om onroerende goederen voor de personele belasting en patentregt bij executie te verkoopen, zonder dat, ingevolge de wet van 11 Februarij 1816 (*Staatsblad* N° 14) vooraf de roerende goederen van de belastingschuldigen, die bij hen voorhanden en executabel zijn, zullen verkocht en het provenu ontoereikend zal bevonden zijn.

's Gravenhage, 17 *November*. Naar men verneemt, zijn thans de korpsen mobiele schutterij bepaald, waarbij, alsmede het tijdstip waarop ingevolge de door het algemeen bestuur gegevene voorschriften, de schutterpligtigen, behoorende tot den eersten ban der ligting van 1838, moeten worden ingelijfd. Tevens verneemt men, dat de wijze van indeeling en het zenden met onbepaald verlof, op dezelfde wijze zal geschieden, als zulks in het verleden jaar heeft plaats gehad, daar ook in dit jaar de in te deelen landelijke schutters vooreerst niet zullen worden gekleed.

's Gravenhage, 18 *November*. Ik verneem uit eene goede bron, dat — ten einde de belangen van het rijk, welke zoo zeer de ontheffing van een verscheidene millioenen jaarlijks verslindend monopolie vereischen, zoo veel mogelijk in overeenstemming te brengen met door derde personen verkregen regten — het voorstel, betreffende eene wijziging in de betrekkingen tusschen het rijk en de Handelmaatschappij, na afloop van het tegenwoordig provisoir contract, voornamelijk daarop zal nederkomen, dat aan deze laatste voor een tijdstip van 8 of 10 jaren een jaarlijksche rente van vijf pC

.... eenigszins gewaarborgd, daartegen de provisie voor hare werkzaamheden naar zoodanige regelen vastgesteld zal worden, dat zij het cijfer van 7 of 7½ pCt. jaarlijks van het maatschappelijke kapitaal niet zal te boven gaan. — Dit voorstel moet den bijval van eenige mannen van gewigt in den staat reeds verkregen hebben, en tevens aan de wenschen van de vertegenwoordigers der natie, althans voor het oogenblik, voldoen.

AMSTERDAM, den 18 November.

Beurs van 17 November.

De omzettingen in inlandsche effekten, zoowel als in vreemde, waren heden niet beduidend: er was volstrekt niets nieuws bekend; over het algemeen bleven echter inlandsche fondsen meer aangeboden.

Holland. 2½ pCt. 53 1/16; 5 pCt. 101¾ à 5/16; Kansbiljetten 24; 4½ pCt. Syndikaat 95 5/16; oude aandeelen Handelmaatschappij 175; 5 pCt. Oostindië 98½ à 9/16; Rijn-Spoorweg 102⅞ à ⅞; Haarlemmer 100 à ⅛. De ongunstige stand der Spoorweg-aandeelen op vreemde beurzen, ontmoedigt ook hier de bezitters, en voornamelijk zijn de Haarlemmer reeds lang in eene zeer flaauwe stemming.

Spanje. Ardoins 16 1/16; Fransche uitgestelde 5 1/16 à ⅝.

Rusland. Oude en nieuwe Russen 105¼; van 1831 en 1833 98½; Reebels 69 1/16.

Effekten-Societeit van 18 November.

Uit Londen heeft men heden van jongstleden Donderdag berigt ontvangen, dat de aanspraak van *Leopold* aan de fondsen-beurs op die plaats, wat de Hollandsche betreft, ongunstig gewerkt heeft, en vielen de integralen omtrent ½ pCt.; de Speculanten hadden zich dezelve meer gerustsstellend voorgesteld. Het antwoord van den senaat en het voorstel van de rapporteurs wegens dat van de kamers der vertegenwoordigers te Brussel, welke heden hier bekend waren, worden als *niet gunstig* voor den stand onzer onderhandelingen met België aangemerkt; echter was de invloed op de effekten-markt van geene groote beteekenis. De omzettingen waren nietig en de prijzen slechts weinig lager.

Ardoins bleven lusteloos bij weinig handel.

Men heeft verhandeld: 2½ pCt. Integralen à 53 1/16 en ⅛; Kansbiljetten 23 11/16; Handelmaatschappij 174¾ à ⅞.

Spanje. Ardoins 16 1/16.

Den 14den, den rescontro (afrekeningsdag) in de aandeelen Handelmaatschappij, waren de omzettingen alsmede de prijsveranderingen in dit effekt vrij belangrijk. Voor prolongatie van deze tot de volgende rescontre werd reeds eergisteren en gisteren ⅞—1 pCt. besteed. Dit staat met een interest van omstreeks *zes* pCt. jaarlijks gelijk. 10 aandeelen Handelmaatschappij tegen den passage-prijs van 173¼ bedragen . . . ƒ 17,350-00.
waarbij de rente sedert 1 Julij, 4 maanden
18 dagen à 4½ pCt. . . . . » 166-25.
ƒ 17,516-25.

Daar het geld op beleening tegen 3 à 3½ verkrijgbaar is en de Nederlandsche bank op nationale effekten (ook op aandeelen Handelmaatschappij) voorschotten tegen 3 pCt. geeft, zoo blijkt uit deze omstandigheid genoegzaam, dat de handel (om niet te zeggen het spel) in deze aandeelen voor een groot gedeelte door personen gedreven wordt, die noch voor hun eigen vermogen koopen, noch zelfs de middelen bezitten, de aandeelen met de vereischte bovenwaarde in beleening te geven, maar die evenwel op de vruchten van het monopolie der Handelmaatschappij speculeren.

Daarvan geniet de geldschieter:
per 2 maanden interest tegen ƒ 45 jaarlijks per aandeel ƒ 75-00.
vergoeding van (gemiddeld) 15/16 pCt. zoogenaamde prolongatie . . . . » 93-75.
over twee maanden . . . . ƒ 168-75.
is over het geheele jaar . . . . ƒ 1,012-50.
of 5⅝ pCt.

Mengelwerk.

II.

Is het in het belang der natie en tevens regtvaardiger, in het jaar 1839 tot eenige schikking, wegens de staatsschuld te treden, dan tot het uiterst oogenblik tot verklaring van het staats-bankroet af te wachten?

EEN ERNSTIG EN GEWIGTIG WOORD AAN DE VERTEGENWOORDIGERS DER NATIE.

(*Ingezonden*)

Vijftien jaren waren Holland en België één rijk. De bevolking der vereenigde Nederlanden bedroeg omstreeks zeven millioen zielen.

In de onmiddellijk op den oorlog en op de vereeniging volgende jaren waren buitengewone uitgaven onvermijdelijk; het budget dier jaren kan derhalve niet tot maatstaf van beoordeeling strekken.

In het jaar 1820 werden de staats-uitgaven op ƒ 81,189,534-68 begroot (wet van 27 April 1820); in 1829 waren zij tot ƒ 86,076,739-50½ geklommen (wet van December 1828); gemiddeld over de jaren 1820 tot en met 1829 was het bedrag ƒ 83,633,006-47 jaarlijks; dat is, over de bevolking verdeeld, p. m. ƒ 12 per hoofd.

Deze uitgaven konden niet door de gewone ontvangsten gedekt worden; men nam toevlugt tot verhooging der belastingen, en tot kostbare nieuwe leeningen.

Waartoe andere landen — het naburige Pruissen en Hannover bij voorbeeld — slechts onder buitengewone, dringende omstandigheden besluiten, en wat ook dan nog hevige tegenstanders ontmoet: het opnemen van geldleeningen, dat is, het bezwaren van toekomstige geslachten met de uitgaven van het tegenwoordige, dat werd in Nederland, helaas! stelselmatig in werking gebragt.

Ten bewijze strekke de vermeerdering der werkelijke schuld met 8 millioen (wet van 24 December 1820) met 57½ millioen (wet van 2 Augustus 1822) met 68 millioen (wet van 27 December 1822). Deze laatste waren, een gedeelte der details van het te gelijker tijd ingestelde amortisatie-syndicaat.

Het was niet te goeder trouw gehandeld dien naam te geven aan eene instelling, minder bestemd de staatsschuld te *amortiseren*, dan wel die te *vermeerderen*.

Door dit eigenaardig financiëel ligchaam (zonder weerga in de geschiedenis) werden direkte rijks-leeningen overbodig. Volgens de officiële opgaven heeft hetzelve in de jaren 1828—1829 het rijk met eene som van nabij 60 millioen gulden ondersteund, ongerekend de geheim gehouden subsidiën.

Deze aanzienlijke sommen werden gedeeltelijk gevonden uit de *opcenten, rijksbelastingen* onder eenen vreemden naam, en voornamelijk uit geldleeningen ten laste van het syndicaat, die niets anders zijn, dan *leeningen ten laste van het rijk*, ook onder eenen vreemden naam.

De passiva van deze duistere financiële instelling bedroegen in 1830:
Aan schuldbekentenissen tegen 4½ pCt. interest (wet van 27 December 1822), 116 millioen, na aftrek van 8 aflossingen van één millioen ƒ 108,000,000.
Aan schuldbekentenissen tegen 3½ pCt. interest, (wet van 27 Mei 1830) . . . . » 30,000,000.
Leeningen op de Domeinen, (berigt van 4 Junij 1824 en 19 April 1826) . . . . » 100,000,000.
te zamen niet minder dan ƒ 238,000,000.

Met de effekten dezer laatste leeningen (domein-losrenten) kon de koopprijs van domeinen voldaan worden; op deze wijze is een aanzienlijk gedeelte er van aan het syndikaat terug gekomen. Doch de natie heeft voor een even groot bedrag aan domeinen verlies geleden.

De *activa* van het syndikaat zijn niet openbaar bekend; reeds in 1830 waren zij *verre beneden* de vermelde reusachtige som der *passiva*.

De nationale werkelijke schuld, die in het begin van de eerste tienjarige financiële époque (1820) 626 millioen had bedragen, was op het einde dier époque (1829) op p. m. 760 millioen geklommen, dus met 134 millioen vermeerderd.

Deze daadzaken bewijzen, dat, in eenen tijd van ongestoorden vrede en in weerwil van vele en drukkende belastingen, 7 millioen zielen de jaarlijksche uitgaven van 83 millioen gulden niet konden bestrijden.

In hoe verre die drukkende belastingen (op het gemaal, het geslacht, enz.) mede tot bewerking van den Belgischen opstand hebben bijgedragen, blijve hier op zijde gelaten. Die opstand en het stelsel van volharding hebben de staatsschuld sedert 1830 met p. m. 260 millioen gulden (*niet 2½ pCt.* maar schier uitsluitend 5 pCt.) schulden doen vermeerderen. Dit staat met eene vermeerdering van ruim ƒ 500,000,000-00 aan gewone werkelijke schuld gelijk.

Buitendien heeft het syndikaat sedert 1830 p. m. 80 millioen gulden, voor het zoogenaamde Belgische schuld-aandeel voorgeschoten, en daartoe welligt nieuwe geheime credietmiddelen in het werk gesteld. Thans schijnen de middelen van dit ligchaam uitgeput, en daarom de overzeesche bezittingen met de te doene verschotten voor België te worden belast.

Het budget voor 1839 is geraamd op ƒ 44,249,264-44 die door derdehalf millioen zielen zullen opgebragt worden, dat is bijkans ƒ 18-00 per hoofd, veel meer, dan de ingezetenen van eenigen anderen staat op het vaste land betalen.

Daarbij komen nog de in de meeste gewesten van Nederland zeer aanzienlijke provinciale, stedelijke, kerkelijke belastingen enz.

Nogtans zijn onder de op ƒ 44,249,264.44 begroote staats-uitgaven slechts ƒ 15,214,895 voor de nationale schuld uitgetrokken, terwijl deze, zonder de schulden van het syndikaat en zonder de geheime schulden vereischt: ƒ 31,259,895 (1) zoodat in de begrootingswetten niet opgebragt zijn ƒ 16,045,000, die niet door de rijks-ontvangsten gedekt, dus door *nieuwe leeningen* moeten gevonden worden.

Of die leeningen openbaar, dan wel in het geheim, of zij op naam van het rijk, van het syndikaat of van de overzeesche bezittingen geschieden, — de daaruit voortvloeiende lasten moeten het ontzettend deficit van jaar tot jaar verhoogen.

(1) Eerste grootb. der nat. schuld ƒ 758,400,000 werk. schuld à 2½ pCt. ƒ 18,960,000.
Tweede » » » » 197,257,900 » » » 5 pCt. » 9,862,895.
Leeningen ten laste der overzeesche bezittingen, door het rijk onvoorwaardelijk gewaarborgd:
volgens de wetten van 24 April 1836 ƒ 1,000,000 / 9,000,000 } tegen 4 pCt. interest » 1,200,000.
» » wet van 11 Maart 1837 » 8,400,000 » 5 » » 420,000.
» » » 23 Maart 1838 » 8,500,000 » 5 » » 425,000.
Schatkist-biljetten, uitgegeven volgens de wet van 28 April 1834
ƒ 9,800,000 tegen 4 pCt. interest » 392,000.
ƒ 31,259,895.

Hierbij is niet in aanmerking genomen de uitgestelde schuld, thans nog bedragende ruim negen honderd millioen gulden.

(*Zie verder het vervolg.*)

Vervolg van de

ARNHEMSCHE COURANT,

Van Dingsdag den 20 November 1838.

Buitensporig zoude de onderstelling zijn, dat de overzeesche bezittingen in de interest van vroegere aanzienlijke leeningen aan het syndikaat, in de op het budget opgebragte ƒ 1,200,000 jaarlijksche bijdrage, en nog daarenboven in zoodanig deficit kunnen voorzien. — Tot voor weinige jaren moesten deze bezittingen bij een, gemiddeld nog geen 22 millioen jaarlijks bedragend budget, herhaalde keeren door het moederland ondersteund worden. Met de grootere productie hebben ook de kosten van administratie toegenomen, en de voordeelen der ambtenaren, die de kolonie vaarwel zeggen, zoodra zij zich een aanzienlijk vermogen verworven hebben, *en de winsten der handelmaatschappij, die het beste merg verslinden* (2). Ook bij de hoogste productie blijft het eiland op zich zelve arm, en zal over kort of lang weder bijstand van Europa vereischen.

Koloniën kunnen den handel van het moederland verlevendigen, deszelfs welstand vermeerderen; maar er is geen voorbeeld, dat zij onmiddellijk in de rijks-uitgaven voorzien hebben, gelijk men hier in praktijk dacht te brengen.

Dit in 1837 schijnbaar gevolgde stelsel heeft reeds in het tegenwoordige jaar niet kunnen worden volgehouden: de voor 1839 eventueel benoodigde tien millioen voor buitengewone kosten van oorlog en marine worden *niet door bijdragen der overzeesche* bezittingen, *maar door leeningen ten laste dezer bezittingen* gevonden.

Op deze wijze zoude men de koloniën in nog veel grootere behoeften kunnen doen voorzien, zonder dat zij in werkelijkheid ook maar éénen gulden opleveren.

Indien 's rijks overzeesche bezittingen op den duur *de vierde part* van het vermelde deficit reëel, dat is, door werkelijk excedent van ontvangsten boven de kosten van administratie, enz., enz., te dragen in staat zijn, dan mag men zich te regt geluk wenschen.

Met een enkel woord mag hier ook worden aangestipt het vermoeden van velen, dat de koloniën thans al te zeer worden geëxploiteerd; voorts hoe twijfelachtig diergelijke bezittingen zijn in eene eeuw, waar de omwentelingszucht alom plaats grijpt. De magtigste staten der wereld hebben hunne koloniën niet kunnen handhaven; zal het kleine Nederland op den duur gelukkiger zijn?

Onder de vermelde som van ƒ 31,259,895 jaarlijksche interest, zijn niet begrepen de interest der aanzienlijke leeningen ten laste van het amortisatie-syndikaat, zelfs niet eens de 2½ millioen, die, ten gevolge van wettelijke bepalingen, tot de amortisatie van ƒ 5,100,000 werkelijke schuld jaarlijks moeten gebezigd worden, vermits een gelijk bedrag uitgestelde schuld in werkelijke schuld overgaat.

Deze amortisatie mag niet met die in andere landen worden verwisseld; zij heeft niet de strekking, de schuld allengs te vernietingen, maar alleen, deze op de bestaande hoogte te houden. Hoe dringend ook, zoo wordt zelfs dit vernalatigd.

Al worden ook door België — gelijk men denkt, dat de conferentie zal beslissen — zes millioen gulden jaarlijks bijgedragen, dan nog zal, de benoodigde interest voor de syndikaat-schulden in de amortisatie mede in aanslag gebragt, het deficit niet minder dan twintig millioen gulden jaarlijks bedragen.

Het is onmogelijk, deze twintig millioen jaarlijks door nieuwe belastingen of door verhooging der bestaande te vinden. Wilde men de voorname klassen daarmede bezwaren, zoo zouden deze het land verlaten: wilde men de mindere klassen daarmede drukken, men zou verzet tegen de wet moeten duchten.

Niets blijft over, dan dit deficit door telkens nieuwe leeningen te dekken, het reusachtige cijfer der staatsschuld DAGELIJKS, DAT IS DAG VOOR DAG met zestig duizend gulden vijf pCt. of *honderd twintig duizend gulden, twee en een half pCt.* of nabij een millioen iedere week te verhoogen.

Deze verhooging zoude in geometrische progressie van jaar tot jaar toenemen.

ONLOOCHENBAAR BESTAAT DERHALVE REEDS OP DIT OOGENBLIK STAAT VAN FAILLISSEMENT.

Een koopman, die in zoodanigen staat nieuwe schulden maakt, vervalt aan de gestrengheid der wetten.

Mag het rijk handelingen doen, die bij den particulier als crimineel worden beschouwd?

De particulier heeft kans, door eene groote erfenis, winst in de loterij, enz., zijne zaken te herstellen; geene erfenis, geene loterijwinst is groot genoeg, om de financiën van het rijk te kunnen redden.

Mag het rijk de houders van nationale schuldbrieven in de meening laten verkeeren, alsof ten allen tijde aan de verbindtenissen van den staat kan voldaan worden, terwijl deze eene schorsing moeten ondergaan, zoodra er geene nieuwe geldschieters gevonden worden?

Mag het rijk nieuwe geldschieters verleiden?

Is het niet hemelschreeuwend, weduwen, weezen en gestichten tot eene geldbelegging te dwingen, die onmisbaar tot verlies van een groot gedeelte van het kapitaal moet leiden?

Mag het rijk door eene soort van goochelarij eenen droom onderhouden, waarvan het ontwaken voor geheel de natie des te rampzaliger wordt, hoe langer hij duurt?

(2) Men vergelijke het artikel: Moet de natie nog langer bloeden ten voordeele der handelmaatschappij, in de *Arnhemsche Courant* van 15 November.

Men hoort dikwerf beweren: zoo lang een staat aan zijne verbindtenissen voldoet, zoo lang vindt hij ook nieuwe geldschieters. Ware die stelling juist, dan zoude nimmer een staatsbankroet kunnen plaats vinden; de staat hadde slechts te zorgen, dat van elke nieuwe leening zoo veel in kas blijft, als de renten van het volgende semester of kwartaal vereischen.

Zonder aan vroegere gebeurtenissen te herinneren, zoo heeft in den jongsten tijd Portugal het bewijs opgeleverd, dat er wel soms geldschieters ontbreken, voor en aleer eenige schorsing van betaling plaats had.

Ware het derhalve niet doelmatiger, het onvermijdelijke met beradenheid te doen, dan zich, gelijk in het najaar van 1830, door onverwachte gebeurtenissen te laten overmeesteren? Ware het niet regtvaardiger, thans, nu het nog tijd is, met 's rijks crediteuren in billijke schikkingen te treden, dan schulden op schulden te stapelen en oude en nieuwe crediteuren in gemeenschappelijke ellende te storten?

De oogenblikkelijke stand van 's rijks krediet doet niets af; het is eene geraarlijke groef, met ligt lofwerk bedekt. — In den zomer van 1830 drong zich het publiek om 3½ pCt. schuldbrieven tegen 90 pCt. Vier maanden later, onder geene voorwaarden geldschieters kunnende vinden, was het rijk genoodzaakt, de aflossing van betaalbare effekten te schorsen. Toen bleek het voor de wereld, dat, waar de materiële belangen betrokken zijn, men op het patriotismus geen staat moet maken.

Twintig millioen, — dus naauwelijks zoo veel, als het deficit van één jaar bedraagt, — vorderde men, smeekte men van de ingezetenen des rijks! 3,412,500 slechts beliepen de inschrijvingen op de nationale leening door het geheele rijk en onder betuiging van 's konings welgevallen over den ijver van hen, die daartoe hadden medegewerkt, werd de leening ingetrokken! (*Staats-Courant* 26 October 1830).

In de jaren 1831—1833 hebben Engeland en Duitschland 's rijks krediet geschraagd. Thans weigeren zij de deelneming aan nieuwe leeningen. Nederland moet, gelijk in 1830, weder alleen in zijne behoeften voorzien. *Bij de eerste weigering der Amsterdamsche beurs is de verklaring van het bankroet onvermijdelijk.*

Of kan op den 1sten Julij aanstaande de interest der rijksschuld betaald worden, zoo de Staten-Generaal hunne toestemming tot eene nieuwe leening mogten weigeren, of zoo de Amsterdamsche beurs zich grillig genoeg toonde, zoodanige leening niet te willen opnemen, zoo de kapitalisten eens dachten: *Laat ons zien, of men ons kan betalen, zonder dat wij zelve het geld daartoe geven!*

Vertrouwt niet op de kapitalisten en de beurs! Zij laten zich *door oogenblikkelijke gebeurtenissen* leiden. Gedurende tien jaren, zelfs bij de beste vooruitzigten, weigerden zij eenig opgeld op de aandeelen der handelmaatschappij; eindelijk komt een extra-dividend — en de prijs klimt spoedig tot 200 pCt.! Laat de maatschappij één jaar slechts vier millioen verdienen, zoo dat geene extra-uitdeeling plaats heeft, en de prijs zal even zoo spoedig op 100 pCt. dalen.

Naauwelijks drie jaren geleden, kon Portugal een 3 pCt. effekt tegen 75 pCt. plaatsen — een prijs dien Nederland (in deze eeuw) naauwelijks voor zijne effekten mogt bereiken. Heden biedt Portugal zijne 5 pCt. te vergeefs tegen 3 pCt. aan. Nogtans bestaat dit rijk met al zijne bezittingen en hulpbronnen even goed als in 1835, zelfs is het land rustiger dan destijds, alleen zijn de coupons van eenige semesters achterstallig. Is het de schuld van Portugal, dat de kapitalisten dachten: *Laat ons zien of men ons kan betalen, zonder dat wij zelve het geld daartoe geven!*

Wij pleiten niet voor Portugal, maar wij pleiten tegen het onbegrensde vertrouwen in de standvastigheid van een zoo wispelturig ligchaam als de beurs!

Bij de bovenstaande berekeningen van interest-betaling, deficit, enz., zijn de buitengewone kosten van oorlog en marine niet in aanmerking genomen; veeleer is overal de spoedige afdoening der geschillen met België ondersteld. Dat bij ontstentenis van zoodanige afdoening het bankroet waarschijnlijk is, heeft reeds het *Algemeen Handelsblad* (in zijn merkwaardig vertoog *Krijg*) aangetoond.

Indien eenig cijfer in deze verhandeling onjuist is — dat de *Staats-Courant* ons logenstraffe; wij zullen vergiffenis vragen. Doch dit staat te betwijfelen. Onbehendige, onverbiddelijke schepsels, gelijk de cijfers, laten geene verhandeling toe. Ook van andere tolken van het bestuur, [illegible] geene omslagtige, niets afdoende vertoogen; — wetten tegen wetten, cijfers tegen cijfers!

Vertegenwoordigers van Nederland! Aan U de beslissing, of het niet doelmatig is, bij tijds in eenige billijke schikking met 's rijks crediteuren te treden of ten minste eene commissie te benoemen om middelen in het werk te stellen, ten einde het rijk tegen de rampspoeden van een gedwongen nationaal bankroet te vrijwaren, dat zonder dit onvermijdelijk is.

Men zegge niet, dat de oppositie het bankroet voorstaat; alleen opregtheid mag haar worden verweten. Zij is de heelmeester die niet schroomt, het sondeerijzer aan de smartelijke wond te brengen, die zelfs tot de amputatie besluit, om het geheele ligchaam te redden.

Vertegenwoordigers van Nederland! Verliest niet, gelijk het bestuur, uit het oog, dat het bankroet verklaard is van het eigen oogenblik, dat de kapitalisten zeggen: *Laat ons zien of men ons kan betalen, zonder dat wij zelve het geld daartoe geven!*

De familie-vader, die aan den goeden wil der woekeraars is prijs gegeven heeft noch dag noch nacht rust. En gij, aan wie de belangen van het land toevertrouwd zijn, denkt naauwelijks aan den ontzettenden afgrond, voor uwe voeten geopend!

X. X.

Marktprijzen te Utrecht,

17 November 1838.

Witte Tarwe van *f* 10,50 tot *f* 11,50. *Roode Tarwe* van *f* 10,50 tot *f* 11,50. *Rogge* van *f* 7,00 tot *f* 7,60. *Gerst* van *f* 4,25 tot *f* 4,80. *Boekweit* van *f* 6,00 tot *f* 6,50. *Haver* van *f* 2,50 tot *f* 3,40. *Witte Boonen* van *f* 15,00 tot *f* 16,00. *Witte Erwten* van *f* 7,00 tot *f* 9,00. *Groene Erwten* van *f* 8,00 tot *f* 11,00. *Graauwe Erwten* en *Capucijners* van *f* 9,00 tot *f* 14,00. *Koolzaad* van *f* 9,00 tot *f* 12,00. *Raapzaad* van *f* 9,00 tot *f* 12,00. *Boter* van *f* 0,80 tot *f* 0,90 het pond. *Kaas* van *f* 28,00 tot *f* 40,00. *Aardappelen* van *f* 1,40 tot *f* 2,00 de mudde. *Rundvleesch* van *f* 0,35 tot *f* 0,47½. *Kalfsvleesch* van *f* 0,45 tot *f* 0,55. *Schapen-* of *Lamsvleesch* van *f* 0,25 tot *f* 0,30. *Varkensvleesch* van *f* 0,40 tot *f* 0,45 het pond.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 18 Nov. 1 El 7 Palm 9 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 3 D.
Den 19 Nov. 1 El 7 Palm 5 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 4 D.

Advertentiën.

Getrouwd:

BERNARDUS MEIJER, *Hoeden-Fabrijkant*, en *CATHARINA TEN BOSCH*.

ARNHEM, den 16den November 1838.

Eenige Kennisgeving.

De Notaris Mr. *JB. NIJHOFF*, te *Arnhem*, zal, namens zijne Principalen, op Vrijdag den 14den December 1838, des avonds ten 6 ure, in het Logement *het Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, publiek op Hoogen doen inzetten, en veertien dagen daarna, zijnde Vrijdag den 28sten dier maand, terzelfder uur en plaatse, finaal aan de meestbiedenden verkoopen:

Het, zoowel door zijne ligging als innerlijke waarde, uitmuntende en uitgestrekte renteevend LANDGOED, *HARTESTEIJN* genaamd, gesitueerd onder *Oosterbeek*, Kanton *Wageningen*, Arrondissement *Arnhem*, aan, en ter linker zijde van den Straatweg naar *Utrecht*, op een uur afstands van de Stad *Arnhem*, zeer nabij de *Koude Herberg*, tegenover de Landgoederen *Dreijen* en den *Zonnenberg*, en grenzende aan de Landgoederen *den Hemelschen Berg* en *den Oorsprong*, hebbende de heerlijkste vergezigten over vrolijke heuvelen en dalen, op den Rijn, den geprojecteerden Spoorweg en naar de Betuwe. — Bestaande in een kapitaal, zeer solide en regulier DUBBELD HEERENHUIS, van vroegeren hechten Bouwtrant, en onlangs aanmerkelijk geameliorеerd, voorzien beneden van fraaijen GANG, vijf ruime KAMERS, waarvan drie uitmakende eene *Suite*, en boven *vier* KAMERS, DIENSTBODEN- en PROVISIE-KAMERS, hebbende voorts eene ruime, nette KEUKEN met annex WASCHHUIS, twee ruime ZOLDERS, twee dito zindelijke en drooge KELDERS, twee POMPEN en PUT van helder BRONWATER, en verder alle commoditeiten, tot eene complete, wel ingerigte Zomer- en Winter-Heerenwoning vereischt; verder een, door een geheel nieuwen muur afgescheiden BASSECOUR, twee ruime hechte en sterke Steenen GEBOUWEN, uitmakende de STALLING, REMISES, MELKERIJ en BERGPLAATS, het eene in den afgeloopen Zomer geheel nieuw gebouwd, en het andere zijnde genoegzaam nieuw; voorts MENAGERIE, BOOMGAARD en MOESTUINEN, voorzien van fijne en andere VRUCHTBOOMEN. En bestaande dit Landgoed verder uit fraaije en daaronder zeer zware LANEN; voorts BOSSCHEN van allerlei HOUTSOORTEN, steeds met de meeste zorg behandeld en doorkronkeld van de aangenaamste WANDELINGEN, welke in die van de naastgelegene goederen uitloopen; wijders allerbest BOUWLAND en vijf differente BOUWHOEVEN; alles, met uitzondering van eene der Bouwhoeven, aan elkander gelegen, en groot, het geheel, volgens Kadastrale opmeting, 26 Bunders, 22 Roeden en 30 Ellen.

De veiling van dit Landgoed, (hetwelk, wat aangaat het Heerenhuis en aanhoorigheden, reeds met 1°. Februarij aanstaande in eigen gebruik kan aanvaard worden, en in hetwelk een aanmerkelijk deel van den koopprijs, tegen eene rente van vier en een half per Cent in het jaar, bijaldien de Kooper zulks wenscht, kan gevestigd blijven), zal plaats hebben in perceelen, en in massa, volgens de aanplakbiljetten, welke meerdere bijzonderheden bevatten, en tot welke bij deze verwezen wordt; gelijk mede verwezen wordt tot voornoemden Notaris *NIJHOFF*, bij wien ook de veil-conditiën benevens de Kaart, van af acht dagen voor den inzet, ter visie zullen liggen; terwijl de aanwijzing zal gedaan worden door *A. HILHORST*, Mr. Timmerman te *Oosterbeek*.

De Notaris Mr. *J. NIJHOFF*, te *Arnhem*, zal, op den 29sten dezer, des avonds ten zes ure, in het *Heeren-Logement*, te *Velp*, bij toeslag, finaal en zonder reserve van Betaald, aan de meestbiedenden verkoopen:

De BOUWHOEVE, No. 57, en LAND, te *Velp*; pachter *W. GERRITSEN*, bij vorige Couranten breeder beschreven, en ingezet met de hoogen:

De Bouwhoeve op	*f* 1335.
Het Land op	„ 961.
De massa op	*f* 1881.

††† Ten overstaan van den Notaris *NIJHOFF*, te *Arnhem*, zal, binnen kort, aldaar worden gehouden VENDUE van eene beduidende BOEKVERZAMELING. Die daarbij te voegen heeft, adressere zich spoedig bij genoemden Notaris.

Verkooping van onroerende goederen.

Op Zaturdag den 24sten November 1838, des morgens om 10 ure, ten Huize van *H. J. SALEMINK*, te *Terborg*, zal de finale toewijzing geschieden van de perceelen, vermeld in deze Couranten van den 3den en 6den November jl., welke zijn ingezet als volgt:

1°. Het dubbeld HEERENHUIS op	*f* 2400.
2°. De SCHUUR, daar naast, op	„ 440.
3°. De TUIN, daar achter, op	„ 700.
4°. De massa van deze drie perceelen, zeer geschikt tot aanleg van een Fabriek of ander bedrijf, te zamen op	„ 3650.
5°. Het Nieuw gebouwd HUIS op	„ 500.
6°. Het LAND, *het IJsselslag*, op	„ 460.
7°. Het LAND, *de IJsselbreede*, op	„ 90.
8°. Het VEEN op	„ 110.

Nadere informatiën te bekomen bij den Notaris *VAN ZUIDAM*, te *Terborg*. Brieven franco.

Wordt te Koop gevraagd:

Een fatsoenlijk EZEL-KARRETJE, CALÈCHE of WAGENTJE, liefst op Veeren, met een Getuig, voor 3 personen. — Adres bij den drukker dezes.

††† Op grond van art. 38 en 39 der Statuten, worden de DEELGENOOTEN DER MAATSCHAPPIJ bij deze opgeroepen tot het houden van eene ALGEMEENE VERGADERING, op den 24sten November 1838, des voordemiddags ten elf ure, op het *Raadhuis te Deventer*, om te delibereren over het punt, in de circulaire omschreven.

Deventer, den 16den November 1838.

De Directie der Rijn- en IJssel-Stoomboot-Maatschappij, *WESTENENK*, *BUDDE*.

††† De Apotheker *J. F. F. VAN PELT* alhier, heeft in depôt en debiteert met het beste succes: ROCHE'S BEROEMD KINKHOEST-MIDDEL VERBETERD, à *f* 1,00, zijnde eene Olie, die alleen uitwendig gebruikt wordt, en die, binnen korten tijd, de grootste verligting te weeg brengt, niet alleen in de kinkhoest, maar ook in aamborstigheid, kortademigheid, slapeloosheid, verouderde hoest, maagkramp, enz.; alsmede de GOMMA voor tering, hoest en andere borstkwalen, en Professor *HOFFMANN'S* SLIJM- en MAAGPILLEN à *f* 1,00 het fleschje.

††† *J. FERMINET*, Kapper en Parfumeur van H. K. K. H. Mevrouwe de Prinses *van Oranje*, woonachtig te *Amsterdam*, in de Kalverstraat over de Kapel, N° 60, berigt met deze het geëerd publiek, dat hij weder alhier is gearriveerd met een geheel schoon assortiment HEEREN-NATURELLEN, PRUIKEN en TOUPETS, Metalieke en andere fatsoenen, welke niet krimpen, als ook eene uitgezochte collectie van DAMES-TOEREN, met en zonder bandeaux en witte scheidingen, als ook witte scheidingen, welke men zoowel zonder als met een toer kan dragen; alles tot zeer geschikte prijzen.

Is uitgepakt ten huize van den Heer *ROBERT*, in het *Hotel der Nederlanden*, op de Groote Markt te *Arnhem*.

THÉÂTRE-FRANÇAIS.

Ville d'Arnhem.

MERCREDI 21 NOVEMBRE 1838,

N°. 2. de l'Abonnement:

L'ECOLE DES VIEILLARDS,

Pièce en 5 Actes du Théâtre Français de CASIMIR DELAVIGNE.

Suive de:

LA FAMILLE DE L'APOTHICAIRE,

ou la jeune Prude.

Vaudeville en 1 Acte.

On commencera à 6 heures et demie.

Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij.

Dienst tusschen Rotterdam, Arnhem, Dusseldorp en Keulen.

Voor de Maand *November* 1838.

Van *Rotterdam* naar *Arnhem*, den 22 en 29, des morgens ten 7 ure.

Van *Arnhem* naar *Dusseldorp* en *Keulen*, den 23 en 30, des morgens ten 7 ure.

Van *Keulen* naar *Dusseldorp* en *Arnhem*, den 26, des morgens ten 7 ure.

Van *Arnhem* naar *Rotterdam*, den 20 en 27, des morgens ten 9¼ ure.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.